

Świadczenia opiekuńcze

Do grupy świadczeń opiekuńczych zalicza się: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy.

ZASIŁEK PIELEGNACYJNY

Ideą świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Nie obowiązuje kryterium dochodowe do zasiłku pielęgnacyjnego.

Wnioski w sprawie zasiłku pielęgnacyjnego składane są w gminie według miejsca zamieszkania wnioskodawcy. W przypadku kiedy wnioskodawcą jest rodzic osoby niepełnoletniej wniosek składany jest według miejsca zamieszkania rodzica.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku posiadającemu orzeczenie o niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w kwocie 215,84 zł miesięcznie.

Dokumenty niezbędne do ubiegania się o zasiłek pielęgnacyjny:

- prawidłowo wypełniony wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego;
- kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wraz z oryginałem do wglądu.

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się na czas na jaki zostało wydane orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, bądź na czas nieokreślony.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

Aktualności

Opublikowano: środa, 30, czerwiec 2021 12:23

Odsłony: 14311

- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (tj. domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole zapewniającej nieodpłatnie pełne utrzymanie
- osobie, w przypadku jeżeli członkom rodziny przysługują za granicą świadczenia na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej
- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przez: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego lub Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

W przypadku zmian mających wpływ na prawo do zasiłku pielęgnacyjnego, osoba,

Aktualności

Opublikowano: środa, 30, czerwiec 2021 12:23

Odsłony: 14311

---

której został on przyznany, jest zobowiązana niezwłocznie powiadomić o nich

podmiot realizujący wypłatę świadczenia.

Aktualności

Opublikowano: środa, 30, czerwiec 2021 12:23

Odsłony: 14311

Niepoinformowanie organu właściwego prowadzącego postępowanie w sprawie

świadczeń rodzinnych o zmianach, o których mowa powyżej, może skutkować

powstaniem nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, a w

Aktualności

Opublikowano: środa, 30, czerwiec 2021 12:23

Odsłony: 14311

---

konsekwencji – koniecznością ich zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za

opóźnienie.

ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE - NOWE ZASADY

Komu przysługuje świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia.

Nie ulegają natomiast zmianie rodzaje orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, które są wymagane przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne.

W związku z tym, od 1 stycznia 2024 r., tak jak dotychczas, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne wymagane jest, aby osoba wymagająca opieki legitymowała się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”) albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zmienione przepisy rozszerzają również krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego – od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje następującym opiekunom:

- matce albo ojcu,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,

- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Możliwość łączenia pracy zawodowej z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego

Jedną z najważniejszych wprowadzanych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń, z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Wynika to z nowelizacji art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych polegającej na wykreśleniu od 1 stycznia 2024 r., przy ustalaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach, warunku rezygnacji bądź niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przez opiekuna sprawującego opiekę nad osobą niepełnosprawną, jako warunku przyznania opiekunowi prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Ustawodawca wykreślił z treści ww. przepisu przesłankę rezygnacji/niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej jako warunku otrzymywania przez opiekuna osoby niepełnosprawnej świadczenia pielęgnacyjnego, właśnie po to aby od 1 stycznia 2024 r., przy ustalaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na nowych, obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. zasadach, zatrudnienie lub inna praca zarobkowa opiekuna - jej rodzaj/wymiar/miejsce wykonywania/wysokość uzyskiwanego wynagrodzenia, itp. - nie miały żadnego wpływu na prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Również posiadany przez opiekuna status rolnika, małżonka rolnika, czy domownika rolnika, nie stanowi żadnej przeszkody w otrzymywaniu od 1 stycznia 2024 r. świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach, bez konieczności rezygnacji przez opiekuna będącego rolnikiem, małżonkiem rolnika lub domownikiem rolnika z prowadzenia gospodarstwa rolnego/z pracy w gospodarstwie rolnym, co wynika z uchylecia art. 17b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych, obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. zasadach, przysługuje również w sytuacji gdy opiekun dziecka w wieku do ukończenia 18 r. życia ma ustalone prawo do własnej emerytury lub renty lub innego świadczenia emerytalno-rentowego, co wynika z uchylecia art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Podwyższenie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego

Nowe przepisy przewidują również, że w przypadku gdy opiekun otrzymujący świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach sprawuje opiekę nad więcej niż jedną osobą (dzieckiem) w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim ww. orzeczeniem o niepełnosprawności,

to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego jest podwyższana o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka – warunkiem jest złożenie wniosku przez opiekuna o podwyższenie świadczenia pielęgnacyjnego (uwaga: nie dotyczy to dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego).

Wnioski o świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach

Wnioski o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach można składać od dnia wejścia w życie nowych przepisów czyli od 1 stycznia 2024 r. Organami właściwymi do przyjmowania rozpatrywania i wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego pozostają wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast właściwi ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o to świadczenie. W praktyce w gminach i miastach to zadanie realizują najczęściej ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych, a także urzędy miast i gmin oraz inne jednostki organizacyjne danej gminy/miasta takie jak centra świadczeń socjalnych.

Tak jak dotychczas, wnioski będzie można składać tradycyjnie na formularzach papierowych, lub drogą elektroniczną za pośrednictwem portalu Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl

Uwaga: osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18 r. życia, które pobierają już świadczenie pielęgnacyjne przyznane im zgodnie z dotychczasowymi przepisami i które będą chciały po 31 grudnia 2023 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach, muszą również złożyć nowy wniosek o to świadczenie z jednoczesnym oświadczeniem o rezygnacji ze „starego”, dotychczas otrzymywanego świadczenia pielęgnacyjnego.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego

Od 1 stycznia 2025 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi **3 287,00 zł** miesięcznie. Świadczenie podlega corocznej waloryzacji.

ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE I SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY NA tzw. STARYCH ZASADACH

Z dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym czyli 1 stycznia 2024 r. został uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Jednakże, na podstawie przepisów przejściowych, specjalny zasiłek

Aktualności

Opublikowano: środa, 30, czerwiec 2021 12:23

Odsłony: 14311

---

opiekunów będzie mógł być nadal przyznawany także po 31 grudnia 2023 r. na zasadzie zachowania praw nabytych, które są uregulowane w przepisach przejściowych ustawy o świadczeniu wspierającym.

Ochrona praw nabytych dotyczy również opiekunów, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne na tych zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r.

Zatem osoby, które przed dniem lub po dniu wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym nabyły lub nabędą prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r. i za okres co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. będą uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, zachowają prawo do tych świadczeń na zasadzie ochrony praw nabytych na obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. dotychczasowych zasadach przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych – jednak nie dłużej niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane.

Ww. osoby, zachowają prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie nad którą sprawują opiekę zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego w tym przypadku konieczne będzie złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia, a następnie złożenie wniosku o świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności (art. 63 ust. 3 ustawy).

źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej